

VERSLAG

PARTICIPATIE TWEEDE FASE

OMGEVINGSVISIE

Gemeente Bergen

Inhoud

0. Inleiding.....	3
1. Inhoud van de tweede fase.....	3
2. Vorm.....	3
3. Opzet van de enquête.....	4
4. Bijeenkomsten en enquête.....	4
5. Uitkomsten van de participatie tweede fase.....	4
5.1 Herkomst deelnemers enquête.....	5
5.2 Waarden.....	5
5.3 Opgaven/ speerpunten/ ambities.....	6
5.4 Stellingen en dilemma's.....	7
5.5 Experts bijeenkomst.....	12
5.6 Conclusies uit de participatie.....	13
5.6.1 waarden	13
5.6.2 speerpunten.....	13
5.6.3. enquête	13

0. Inleiding

De eerste fase van het proces voor de omgevingsvisie is in september 2020 afgerond. Inwoners uit de Egmondse waren door de corona-maatregelen minder aangehaakt op dit procesonderdeel. Voorafgaand aan de tweede fase heeft daarom nog een bijeenkomst plaats gevonden met inwoners uit de Egmondse. Degenen die zich voor de bijeenkomst in maart 2020 hadden aangemeld zijn uitgenodigd voor een digitale sessie en hebben een toelichting gekregen op het materiaal uit de eerste fase en hebben daarop nog aanvullingen kunnen geven vanuit het Egmonds perspectief. *(zie verslag in bijlage)*.

Dit stuk doet verslag van de participatie die heeft plaats gevonden in de tweede fase van het proces omgevingsvisie en is in oktober 2020 gestart.

1. Inhoud van de tweede fase

In de tweede fase is verder onderzoek gedaan om te komen tot de Omgevingsvisie voor de gemeente Bergen. De eerste fase heeft veel informatie opgeleverd. Deze informatie is verder geduid in de Notitie hoofdlijnen, die in september 2020 aan de gemeenteraad is voorgelegd. .

Uit deze notitie Hoofdlijnen is verder gewerkt. Een belangrijke vraag daarin was wat men naar de toekomst wil behouden, de zogenaamde waarden. Ten behoeve van de discussie en het verkrijgen van verdere duidelijkheid op het punt van de waarden zijn op kaartbeelden voor de verschillende gebieden binnen de gemeente deze waarden benoemd. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de kernen, het landelijk gebied en de duinen. Deze waarden geven uiteindelijk voor initiatiefnemers ook duidelijkheid waar de gemeente voor staat.

Verder zijn speerpunten/opgaven geformuleerd. De speerpunten geven aan waar de gemeente op wil inzetten om de visie te realiseren. Uit het materiaal, bestaande uit de participatie en de beleidsanalyse, zijn 10 speerpunten geformuleerd die de volle breedte van het studiegebied van de Omgevingswet: fysieke leefomgeving, omvatten.

De waarden en speerpunten zijn ter toetsing en commentaar aan onze inwoners en een groep experts voorgelegd in het proces van de tweede fase.

2. Vorm

Het gesprek is een belangrijk instrument om de meningen van onze inwoners te peilen op de geformuleerde waarden en speerpunten. De huidige corona-situatie dwingt om te kiezen voor een digitaal overleg met onze inwoners. In de tweede fase zijn drie bijeenkomsten georganiseerd om in contact te komen. De bijeenkomsten zijn gehouden voor de gebiedsdelen: Schoorl/Groet/ e.o., Bergen (aan Zee) en de Egmondse. In de sessies zijn de waarden en speerpunten doorgenomen. Met de vraag is de weergave compleet en herkenbaar. Voor de speerpunten is ook een scoring gevraagd op belangrijkheid. Daarnaast zijn middels een digitaal Jamboard meningen gevraagd op verschillende stellingen. Deze stellingen zijn voortgekomen uit het eerdere materiaal om verder richting te krijgen op onderwerpen waarop tegenstellingen waren geconstateerd vanuit de eerste fase.

De aanmeldingen en de feitelijke deelname aan deze sessies in de tweede fase leverden niet de verwachte aantallen deelnemers op. Daarom is in december besloten om ook een enquête op te stellen om een bredere publiek te bereiken. Dit heeft resultaat gehad, maar betekende ook dat het gesprek met hen niet plaats heeft gehad en beperkt is gebleven tot de deelnemers aan de digitale bijeenkomst.

In het proces is ook contact gezocht met de partijen die actief zijn in het BUCH werkgebied en een overkoepelende visie hebben, die uitstijgt boven het gemeentelijk niveau. Waar nodig is verdieping gezocht op de schaal van de individuele gemeente. Dit waren deelnemers vanuit medeoverheden, terrein behorende organisaties, landbouw en enkele andere partijen.

3. Opzet van de enquête

Aan de deelnemers zijn de waarden voor de gemeente en de verschillende deelgebied voorgelegd. Hiermee wordt inzicht gekregen in wat men wil behouden naar de toekomst toe. Vervolgens zijn ook speerpunten voorgelegd. De onderwerpen waarover de omgevingsvisie zou moeten gaan. Er is gevraagd deze speerpunten naar belangrijkheid te scoren.

Een ander onderdeel zijn de dilemma's. Niet alle onderwerpen gaan samen in de uitwerking en daarop moeten keuzes worden gemaakt. Op een schaal van 0 tot en met 6 (eens Oneens) kon men een antwoord geven op het dilemma. Verder zijn enkele verdiepende vragen gesteld over onder meer verkeer, voorzieningen, toerisme en gebruik OV.

4. Bijeenkomsten en enquête

Datum	Locatie	Aanmeldingen
30 november 2020	Schoorl/Groet/e.o.	25
3 december 2020	Bergen (aan Zee)	17
9 december 2020	Egmond	17
tem 10 januari 2021	Enquête	718 deelnemers (ca 450)
7 januari 2021	Experts	15 deelnemers

De bijeenkomsten zijn bekend gemaakt via de normale gemeentelijke kanalen, zoals de lokale kranten, de gemeentelijke website, de project website en social media. Begin januari lag de deelname aan de enquête op circa 175. Er toen nog een extra campagne gestart via de socials. Dit is ook opgepakt door enkele organisaties om hun leden, maar ook anderen op de enquête te attenderen. Met als gevolg dat de totale deelname is gestegen naar circa 450 personen.

5. Uitkomsten van de participatie tweede fase

In het navolgende zal worden ingegaan op de gemeenschappelijke uitkomsten vanuit de digitale bijeenkomsten, de enquête en de expert meeting. Alle deelnemers hieraan hebben bijgedragen aan de uitkomsten van de participatie in deze fase.

5.1 Herkomst deelnemers enquête.

Kern	Percentage	Absoluut
Camperduin	0,42%	3
Groet	4,87%	35
Schoorl	36,21%	260
Bergen	33,29%	239
Bergen aan Zee	1,81%	13
Egmond aan den Hoef	7,80%	56
Egmond aan Zee	5,85%	42
Egmond Binnen	6,82%	49
Anders	2,92%	21
	Answered	718

Opgemerkt wordt dat de eerste vraag door 718 is ingevuld maar dat de vervolgvragen niet door alle deelnemers is ingevuld. De vervolgvragen zijn door circa 450 personen ingevuld.

5.2 Waarden

De waarden zijn uitgewerkt voor de gemeente als geheel en voor de verschillende gebiedsdelen, waaronder de kernen. Over het algemeen zijn de waarden goed herkenbaar voor de deelnemers en worden in grote meerderheid onderschreven. (zie *bijlage Enquête vragen V2 tem V11.*)

Waarden de gehele gemeente Bergen NH: Gewilde woon- en recreatiegemeente met strand, duinen en waardevolle natuur, een rijke cultuurhistorie en een mooi en open polderlandschap.

- + groen karakter
- + waardevolle natuur
- + fraai en afwisselend landschap
- + landschappen met een leesbare ontstaansgeschiedenis
- + rust en stilte, dit afgezien van de pieken in recreatieve druk¹
- + diversiteit aan kernen
- + dorpse sfeer
- + kleinschaligheid
- + historie (monumenten, beschermde dorpsgezichten, jong erfgoed: WO II, wederopbouw)
- + bovengemiddeld niveau van voorzieningen (horeca, musea, sport, winkels)
- + veel mogelijkheden om te sporten en bewegen, met accent op tennis en voetbal
- + toeristische recreatieve inrichting en toeristisch recreatieve aantrekkingskracht die ver boven het lokale niveau uitstijgt
- + nabijheid van (hoog)stedelijke voorzieningen, met name voor automobilisten

¹ in verkeer en vervoer, op toeristisch aantrekkelijke locaties, op toeristisch aantrekkelijke momenten

De scoring op herkenbaarheid van de waarden in de onderscheidde gebiedsdelen is hoog met een gemiddelde van circa 80%. De onderwerpen zijn willekeurig gerangschikt en zijn dus niet op volgorde van belangrijkheid geplaatst. De aanvullingen op de waarden die zijn gegeven betreffen vooral acties. De acties worden beschouwd bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Voor de specifieke gebiedsdelen, waaronder de afzonderlijke kernen, binnen de gemeente zijn afzonderlijke waarden profielen opgesteld. (*NB. In de bijlagen zijn deze waardenprofielen voor de gebiedsdelen opgenomen.*)

5.3 Opgaven/ speerpunten/ ambities

Het materiaal uit de eerste fase is beschouwd op de punten die richting geven voor de toekomst. Wat vinden onze inwoners belangrijk en in wat voor gemeente wil men in de toekomst wonen. Om in het geheel ordening aan te brengen is er voor gekozen om hiervoor kernzinnen te formuleren. Deze zijn in hoofdlijnen geformuleerd rond de belangrijke thema's en zijn daarmee ook dekkend op de onderwerpen die in de fysieke leefomgeving spelen. In het stuk wordt dit opgave of speerpunt of ambitie genoemd. Deze termen worden door elkaar heen gebruikt.

De opgaven/speerpunten/ambities geven in hoofdlijnen aan waar de gemeente zich voor de toekomst op moet richten. En geeft een antwoord op de vraag wat voor gemeente willen we zijn. Enquêtevraag V12.

	Speerpunten	Score
	De gemeente Bergen is	
1	een gemeente waarin we ontwikkelen met respect voor onze waarden: de cultuurhistorie, het landschap, de identiteit van onze kernen en onze natuur	1
2	een gezonde gemeente waarin iedereen mee kan doen en zich betrokken voelt	
3	een toekomstbestendige gemeente waarin de landelijke en provinciale doelen op het gebied van energie, klimaatadaptatie, circulariteit, afval en grondstoffen en biodiversiteit vertaald zijn naar de lokale situatie + energiebesparing, duurzame opwek, afbouwen gebruik van aardgas + voorbereid op klimaatverandering, meer water op kunnen vangen, op kunnen slaan en kunnen verwerken + afval wordt grondstof, structurele vermindering van afvalstromen, inzet op hergebruik van grondstoffen (kringloopsamenleving) + versterken en behouden van de biodiversiteit	2
4	een gemeente waarin jong en oud een woning kunnen vinden	3
5	een gemeente waarin balans bestaat tussen leefbaarheid, trouwe gasten en nieuwe bezoekers, waarin creatieve ondernemers hun gasten weten te binden en verrassen.	
6	een gemeente waarin in het buitengebied gunstige veranderingen hebben plaatsgevonden op het gebied van verduurzaming van de landbouw en nieuwe (neven) functies goed zijn ingepast. Zowel in de verhoudingen en schaal als qua sociale acceptatie.	
7	een gemeente waarin sprake is van een goede bereikbaarheid van wonen, werken en voorzieningen, voor iedereen. Duurzaam Veilig en zonder onevenredige overlast of schade aan de omgeving.	

8	een gemeente waarin voor wat betreft de openbare ruimte optimaal wordt ingezet op het samen laten komen van alle maatschappelijke doelen	
9	een gemeente waarin door samenwerking van inwoners, ondernemers en gemeente een veerkrachtig en gebied dekkend netwerk van maatschappelijke voorzieningen en mogelijkheden tot zorg aanwezig is	
10	een gemeente waarin samenleving en lokale overheid in goede dialoog werken aan de kwaliteit van een zich ontwikkelende gemeente	

Aan de deelnemers van de digitale bijeenkomsten en de enquête is gevraagd om deze onderwerpen eventueel aan te vullen. De inhoud van de antwoorden is waardevol, maar is diffuus of niet passend bij de hoofdlijn in de beschrijving. Dit heeft niet tot aanpassingen geleid.

Verder is aan de deelnemers gevraagd om voor hun zelf de 3 belangrijkste onderwerpen aan te geven. De drie hoofdpogaven voor de visie zijn volgens de deelnemers: (1) ontwikkelen met respect voor de aanwezige waarden binnen de gemeente. Daarnaast wordt (2) de toekomstbestendigheid van de gemeente genoemd en (3) de beschikbaarheid van woningen voor jong en oud. (opm: totaal score alle onderwerpen zie pag 15)

De opgaven/speerpunten/ambities vormen de basis voor de verdere uitwerking in een ontwerp van een visie.

5.4 Stellingen en dilemma's

In de tweede fase is vooral ook ingegaan op enkele onderwerpen die nadere aandacht verdienen vanuit de eerdere fase. Een standpunt op mogelijke tegenstrijdigheden is nodig geacht. In de bijeenkomsten zijn daarom een aantal stellingen aan de deelnemers voorgelegd. Dit is ook meegenomen in de enquête. De stellingen zijn op de avonden ingeleid met een aantal overwegingen die meegenomen konden worden in de standpuntbepaling. (Zie in bijlage enquête vragen V13 tem V27.)

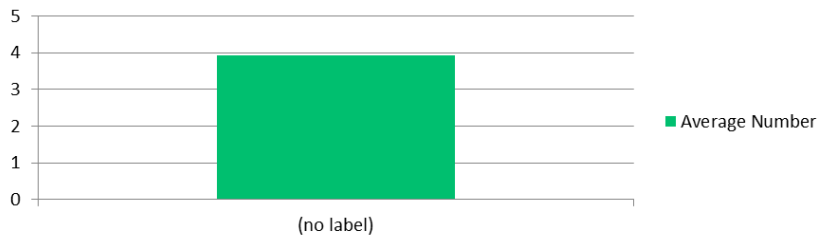
De uitkomsten op de stellingen zijn:

Uitleg lezen grafiek: de antwoorden konden worden ingevuld op een schaal van 0 tem 6. Waarbij 0 de waarde: eens en 6 de waarde: oneens vertegenwoordigt. Een waarde 3 is derhalve neutraal. De grafiek is steeds het gemiddelde van alle gegeven antwoorden.

Let op: waardenschaal verticale as verschilt per vraag.

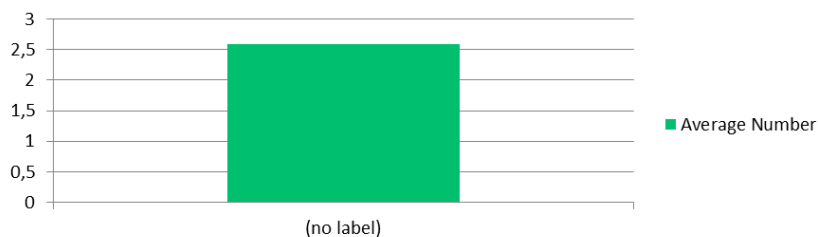
13. In de dorpen is niet voldoende ruimte voor alle woningbouw. We moeten ook kijken naar de mogelijkheden grenzend aan de dorpen. Landbouwgrond mag hiervoor worden gebruikt.

0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

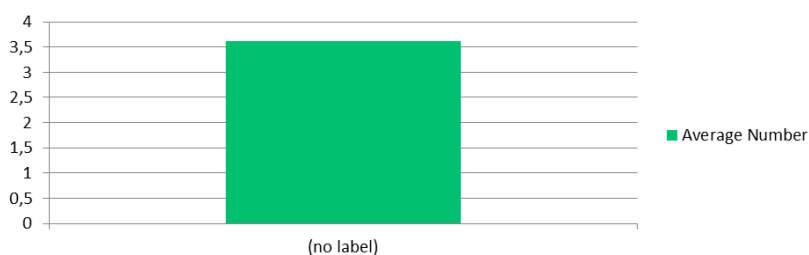
14. Er is een grote woningbehoefte en bouwlocaties zijn schaars. Appartementen zijn een goede oplossing om meer woningen op dezelfde ruimte te bouwen.

0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

15. Benut groenstroken en parkjes voor woningbouw, maar ook leegstaande en vrijkomende gebouwen, zoals bedrijfspanden en scholen. Groen is belangrijk, maar het is belangrijker dat inwoners een woning kunnen vinden.

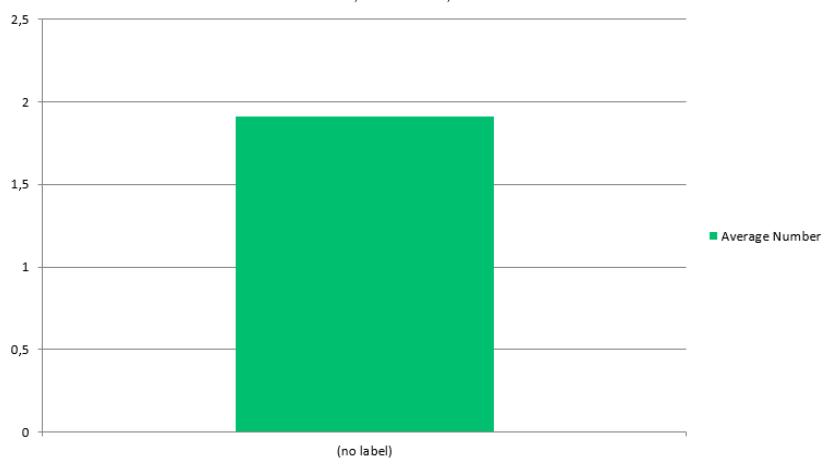
0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

V16. Een open vraag over wat men verstaat onder het dorpse karakter. De term komt in veel reacties terug en een verdieping op deze term kan meer houvast bieden voor het vervolg van het proces. Veel terugkerende termen zijn: prettige sfeer, gezelligheid, gemoedelijk, kleinschalig, betrokkenheid, cohesie, weinig hoogbouw, rust en ruimte, veel groen en ruimte.

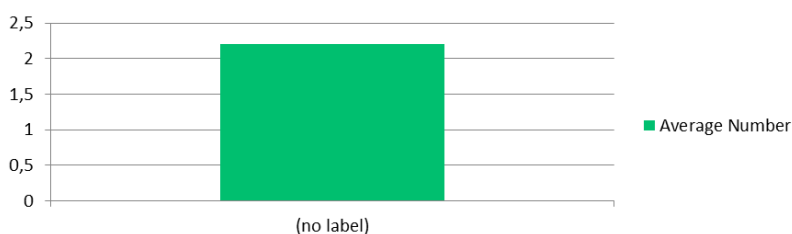
17. Nieuwe vormen en concepten van duurzame landbouw moeten de ruimte krijgen, bijvoorbeeld door meer fruitbomen, voedselbossen en het lokaal verbouwen van groente. Ik vind dit een goede ontwikkeling en accepteer dus dat het landschap er anders uit komt te zien.

0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

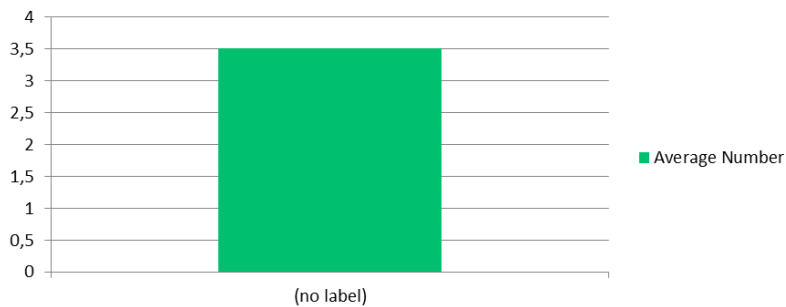
18. Om CO2 (broeikasgas) vast te leggen moeten er bomen worden geplant in weilanden of op bollengronden. Ik accepteer dat het landschap er dan anders uit komt te zien.

0= eens; 3=neutraal; 6=oneens

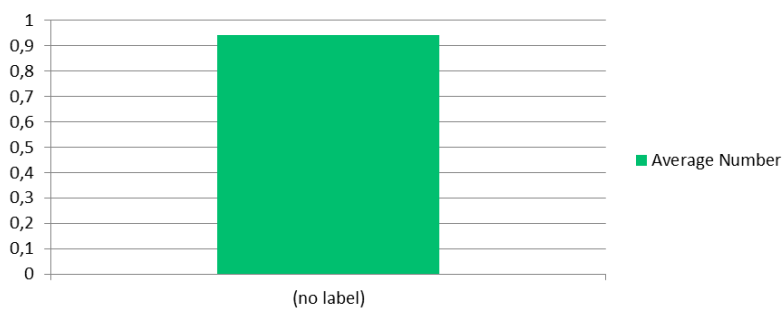
**19. Landbouwgrond in de binnenduinrand
is belangrijk, hierop mag geen
natuurontwikkeling plaats vinden.**

0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

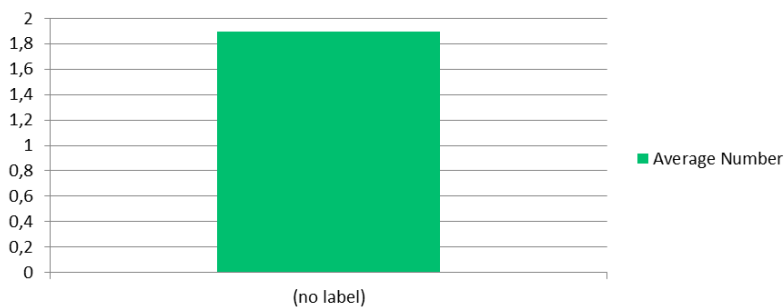
**20. De fiets en zeker de e-bike zijn een
goed alternatief vervoersmiddel voor
korte afstanden tot 15 km?**

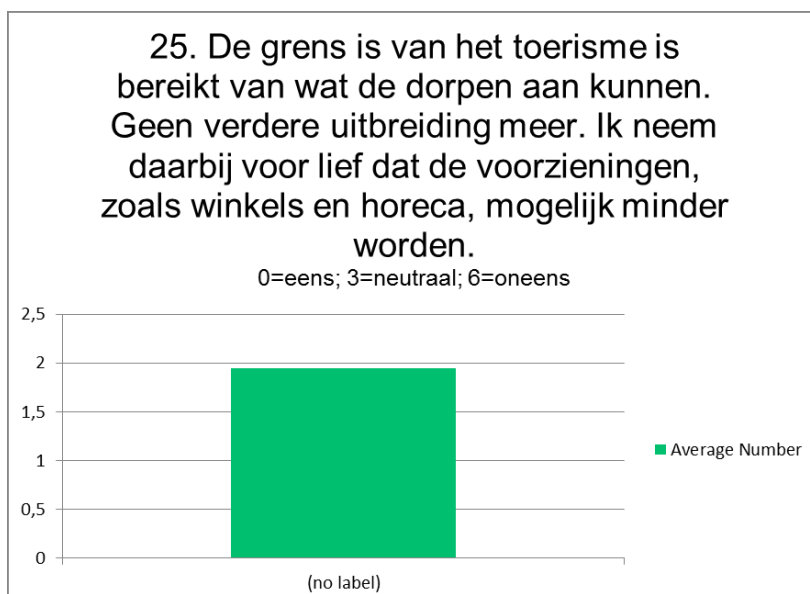
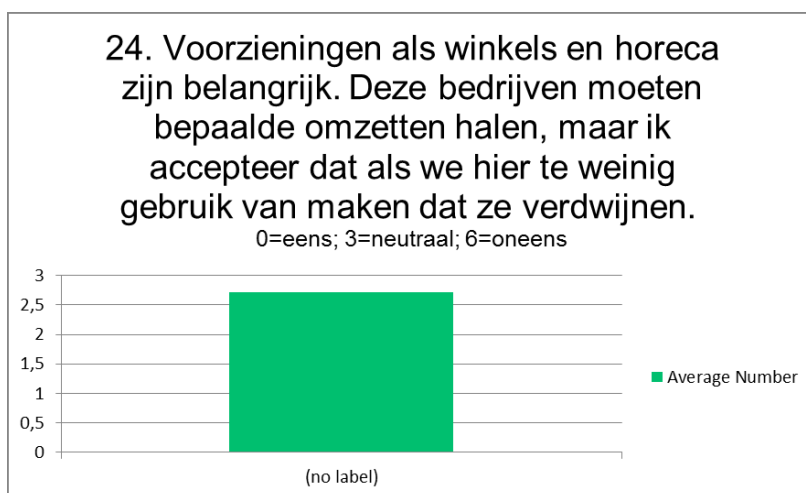
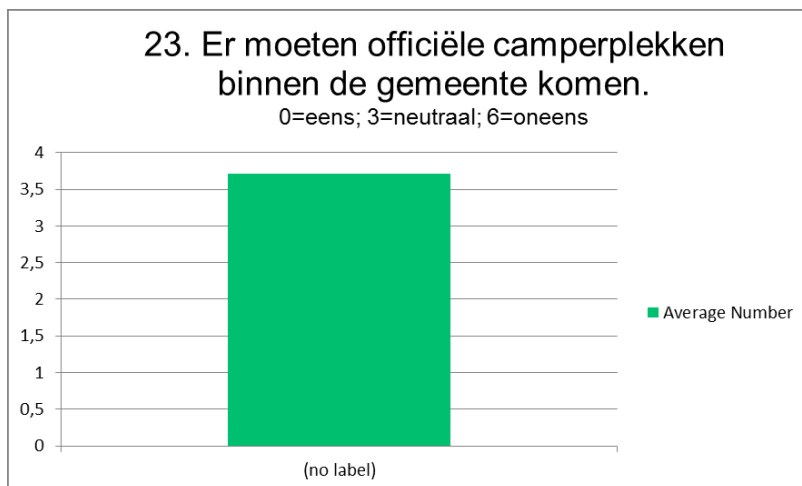
0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

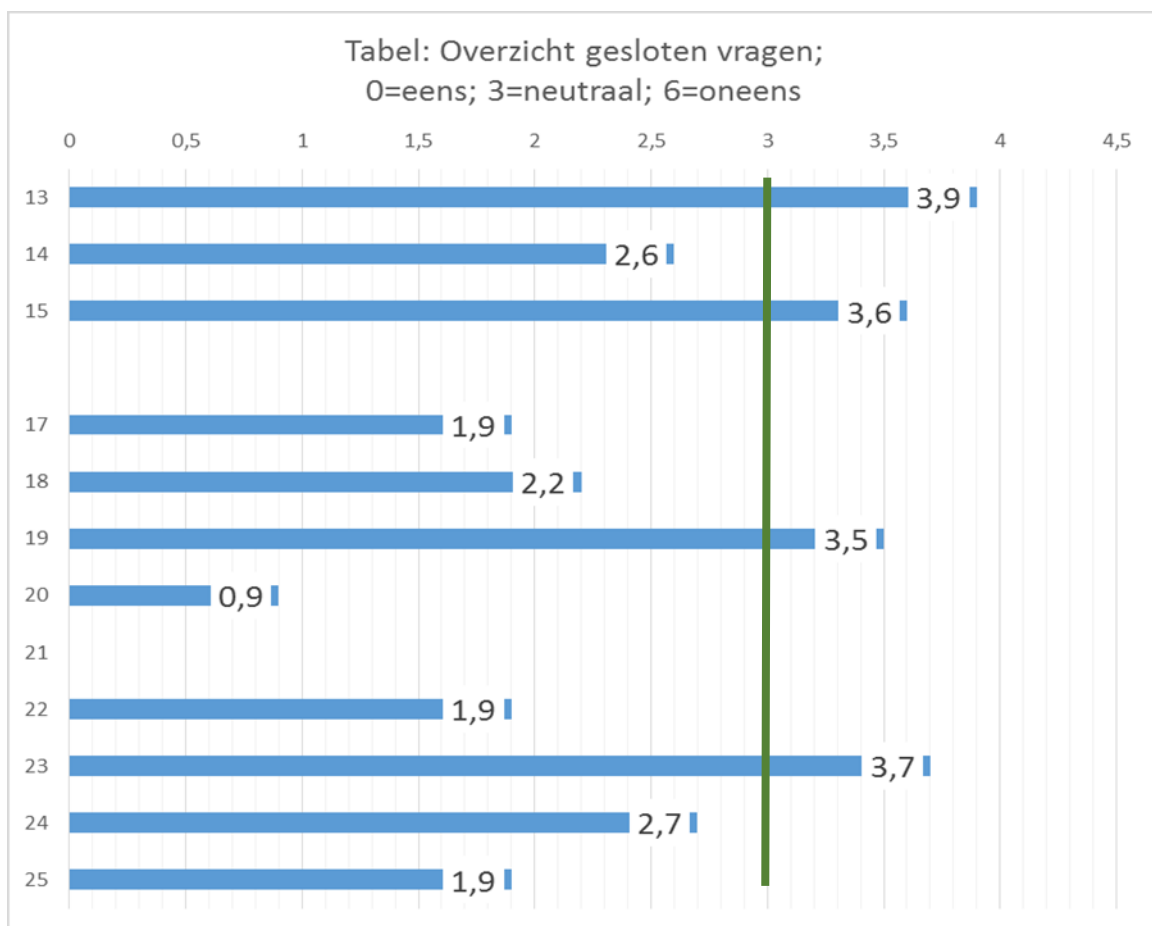
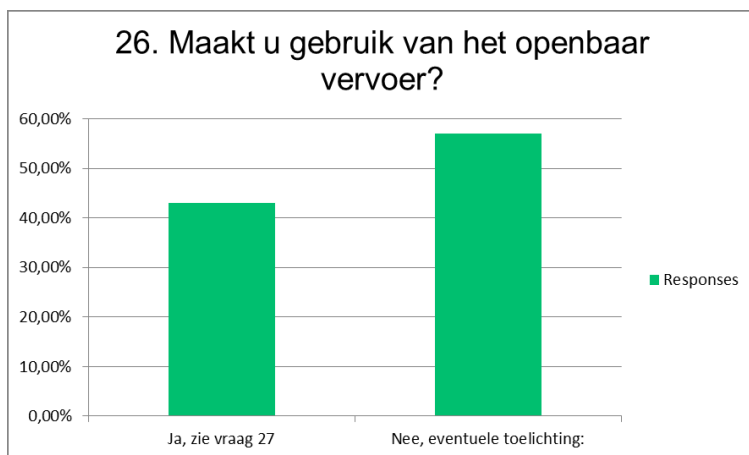

**22. Ik ben tevreden over het aanbod van
voorzieningen voor de dagelijkse
behoefte in mijn dorp.**

0=eens; 3=neutraal; 6=oneens

5.5 Experts bijeenkomst

De groep experts kwam uit het veld van overheden, wonen, landbouw en natuur. Deze partijen zijn actief binnen de vier gemeenten van de BUCH. Om vanuit het gesprek te bezien

of er overeenkomsten tussen de vier gemeenten zijn, die mogelijk tot afstemming kunnen leiden. Het gesprek is gevoerd aan de hand van drie stellingen. (*volledig verslag zie bijlage*) In hoofdlijnen hebben de vertegenwoordigers het volgende aangegeven:

Grote ruimte vraag binnen de kernen voor verschillende opgaven:

Mismatch tussen bouw en vraag woningen. Behoeftte aan goedkope woningen. Bebouwde ruimte anders inrichten. Wonen is grote zorg. Tekort aan sociale huur, middenhuur en goedkope woningen. Op papier ruimte in de kom. Buiten de kom niet uitsluiten, kan met natuurinclusief bouwen. Kies niet te snel voor die makkelijke optie. Onderzoek de natuurwaarden vooraf. Af en toe de hoogte in, helpt enorm. Niet bouwen is vertrek van jongeren. Denk ook aan doorstroming, ook van ouderen. Kijk naar waar je bouwt en voor wie, levert nu mismatch op. Misschien kunnen er plannen af, ook als gekeken wordt naar drempels die er liggen. Inbreiden is prima en ondersteunt de middenstand. Klimaatadaptatie kans om hoger te bouwen, wel parkeernorm bij sociale bouw aanpassen.

Verandering buiten de kernen door nieuwe functies:

Schaalvergroting landbouw in dit gebied is niet aan de orde. Het aantal bedrijven is laag. Uitbreiding- en nevenactiviteiten niet voor iedereen weggelegd. Landbouw moet ruimte krijgen. Creëer geen conflicten tussen agrariërs en nieuwe functies. Natuurontwikkeling in de binnenduinrand is rijksbeleid. Nederland minder landbouwland aan het worden. Waar zitten de landbouwgebieden van de toekomst?. Meer recreëren en vaak in de natuur.

Toerisme en recreatie horen bij de gemeenten maar zetten ook druk op het gebied.

Gevolg van toestroom is druk op de natuur en bereikbaarheidsproblemen. Eigen inwoners recreëren ook. Zorg voor goed intergemeentelijk openbaar vervoer als alternatief. Het “goud” van Bergen is het omliggende gebied en de binnenduinrandzone. Alle functies eisen eigen plekje op, dat gaat niet lukken. Maak ook het buitengebied aantrekkelijk en ontwikkel dit. Zet in op fietspaden en recreatie- en rustplekken. Plaats de doelgroep op de juiste plaats en zorg voor spreiding: waar doen we wat, maak een duidelijke keuze. Verschil in eenheden bij kamperen bij de boer tussen gemeenten. Niet meer verkeersdruk op polderwegen vanuit recreatie. Vanuit het kustpact. Wat is de doelgroep en welke activiteiten horen daarbij en wat is de consequentie van meer en hoe past dit in gebiedsontwikkeling.

5.6 Conclusies uit de participatie

5.6.1 waarden

De beschreven waarden voor de gemeente en de deelgebieden worden in grote meerderheid onderschreven. De waarden vormen het kader waarbinnen de speerpunten/ambities verder worden uitgewerkt in een ontwerp van een visie.

5.6.2 speerpunten

De voorgelegde speerpunten/ambities worden door de deelnemers in meerderheid ondersteund. Als belangrijkste onderwerpen worden gevonden: het ontwikkelen met behoud van waarden, de aandacht voor duurzaamheid en voldoende woningen bij de deelnemers als belangrijkste onderwerpen worden gevonden.

5.6.3. enquête

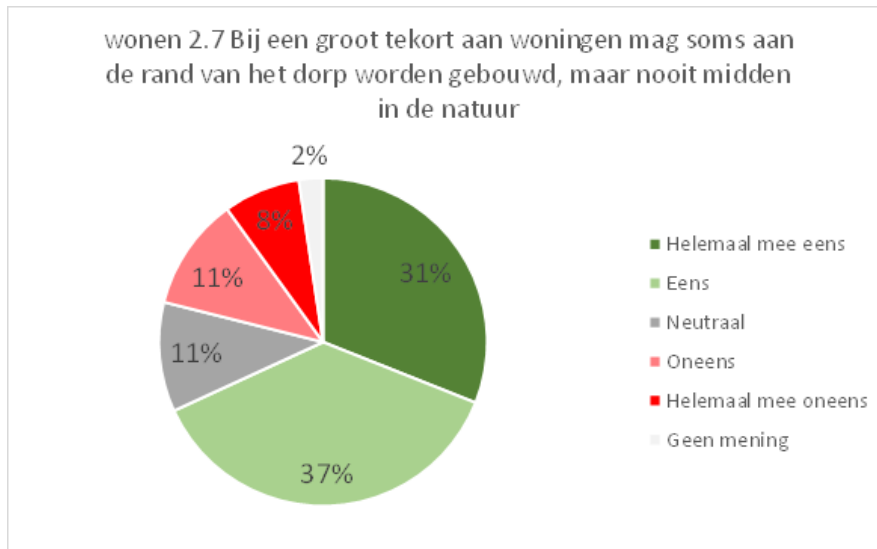
De enquête tweede fase geeft het volgende beeld voor de gesloten vragen.

Scoringsmogelijkheid schaal 0 tem 6: 0=eens, 3=neutraal, 6=oneens. Het scoringscijfer is het gemiddelde getal van de gegeven antwoorden.

5.6.3.1 Oneens kant

Aan de “**oneens kant**” score hoger dan 3, komt naar voren dat de inzet van groene plekken binnen de kern is ongewenst voor bouwen (3,6%). Behoud van landbouwgrond in de binnenduinrand heeft minder prioriteit (3,5%). De ontwikkeling van officiële camperplekken ziet men minder zitten (3,7%).

Het bouwen grenzend aan de dorpen is minder gewenst (3,9%). Opgemerkt wordt dat in de enquête eerste fase een meer genuanceerd beeld naar voren is gekomen, namelijk dat onder omstandigheden aan de rand van het dorp gebouwd mag worden (2/3 meerderheid). Het verschil in uitkomst kan te wijten zijn aan de vraagstelling.

5.6.3.2.Eens kant

Aan de “**eens kant**” score lager dan 3, komt naar voren dat appartementen een oplossing kunnen zijn voor de woningbehoefte (2,6%). Dat er meer ruimte moet komen voor nieuwe vormen en concepten voor duurzame landbouw(1,9%). In het landelijk gebied mogen bomen voor CO2 vastlegging worden geplant (2,2%). De fiets wordt gezien als het alternatief voor reizen over korte afstanden (0,9%). Men is tevreden over het aanbod van de voorzieningen (1,9%) en accepteert dat deze verdwijnen als er te weinig gebruik van wordt gemaakt (2,7%). Men ziet dat de grens van het toerisme is bereikt (1,9%).

5.6.3.3 open vragen

Verder is duidelijk geworden dat ongeveer 40% van de geënquêteerden gebruik maakt van het OV en dat dit voornamelijk is voor uitjes. De beperkte beschikbaarheid van het OV is een reden voor alternatief vervoer.

Dit beeld uit de enquête komt grotendeels overeen met de digitale avonden, hoewel daar ruimte was voor het gesprek en dus meer verdieping is gegeven.

Gemeente Bergen

V12 Wat vindt u de drie belangrijkste speerpunten?

Beantwoord: 411 Overgeslagen: 312

